

S O * *
Z V E *
* Z D *
* * J A

Jean Mambrino

BELO BREZNO

PREVOD ALEŠ BERGER

S O * *
Z V E *
* Z D *
* * J A

JEAN MAMBRINO

BELO BREZNO

Poema

Ljubko sonce noči

Novalis

Prev. Štefan Vevar

I

preide, se izbriše, med letom prestreže tvoje besede, ki
mrvinčijo svoj klic nad pònorom odsotnosti,
izbrisa in skrbi,

ves čas naréd, da privrejo iz belega brezna, ti pove-
dó nemogoče, tako lahno, tako domačno, te
vzamejo, povzamejo, prevzamejo,

da se skrijejo za tabo, pred tistim, kar si, daleč spredaj,
zraven, nevidnim, ker si tako blizu,

vsrkujoč tvoj dih v svojega, ki ga rojeva, zadrži, sprejme, 7
prenaredi, in ga želi bolj od tebe,

edini ljubljeni

tedaj bodo govorila le ena usta tisočletna, polna spominov
in obljub, vtisnjenih povsod

po skorjah, v siničja grla, v oble golote, v kopreno vek,
na gladek sneg,

v rožnatost nebá, ko zaveje sapica skoz čas, da zaziblje
bolečino odhoda s spokojnim časom

in jo odpre gloriiji, ki zaobsega konec pred izviro,
oznanjajoč preseganje

pri-hodnosti

ampak kako lahko iščeš tistega, ki gre za tabo, vnaprej
pripravljaje pot pred tvojimi koraki,

ko ugleduješ drugega, ki ni še čisto ti, čeprav je, a tega
ne veš, eno s tabo,

ko tipa enako kot ti, prav tako zanesljivo kot nezačrtana
smer puščice v sredino tarče,

kjer se razkriva tvoje srce, medtem ko pôlje pod konico
tega neudržljivega koprnenja,

ki bo tvoja smrt

ALEN ŠIRCA

VERZI IN PROSOJNOST NADSVETLOBNE BITI

Mehr Licht, »več svetlobe«, kot naj bi na smrtni postelji zaklical Goethe, bi lahko bil *moto* poezije malo znanega francoskega pesnika Jeana Mambrinoja. A za kakšno svetlobo tu v resnici gre? Največkrat za svetlobo razsvetljenja, za svetlobo onkraj svetlobe, za »svetlobo, odprto Smislu«. Čeprav superlativi pri označevanju poezije hitro zazvenijo »poceni«, morda za Mambrinoja vendarle ni pretirana oznaka, da je eden izmed najpomembnejših francoskih religioznih pesnikov po drugi svetovni vojni. Vsekakor je ta poezija »globoka«, kolikor skuša izrekati »razpoko v porcelanu biti« (kot je človeško eksistenco nekje posrečno opredelil Jean Wahl). Zato za takšno poezijo velja Novalisov izrek: »Vsaka globoka poezija je zbranost, potovanje v notranjost.« Pesnik takšnega pesništva pa je, če uporabimo besede Wallacea Stevensa, »duhovnik nevidnega«.

69

*

Kdo je torej bil ta malo znani francoski pesnik? Jean Mambrino se je rodil 15. maja 1923 v Londonu v precej svetovljanski družini; oče je bil Italijan, mati pa Francozinja. Ko je bil star sedem let, se je družina

preselila v Francijo. V Parizu je študiral filozofijo in teologijo in kmalu vstopil k jezuitom. Leta 1954 je bil posvečen v duhovnika. V tem času je prišel v stik z igralcem in režiserjem Jeanom Dastéjem, ki ga je navdušil za gledališče. Ta ljubezen ni nikoli ugasnila: v njegovem življenju je imela opazno vlogo in je občutno vplivala na njegovo pesništvo. Pozneje se je zanimal tudi za film, tako da se je med drugim spoznal z Robertom Rosselinijem in nekaterimi predstavniki francoskega novega vala (zlasti s Truffautom in Rohmerjem).

70

V Londonu, kamor je pogosto zahajal, je prišel v stik s Thomasom Stearnsom Eliotom in predvsem s Kathleen Raine (1908–2003), ustanoviteljico izobraževalne ustanove Temenos Academy ter znano angleško pesnico, ki se je navdihovala ob novoplatonizmu. Njeno poezijo je Mambrino prevajal: leta 1978 je pri založbi Granit izšel prevod njenih izbranih pesmi z naslovom *Na osamelem obrežju*. V šestdesetih letih se je spoznal tudi z Julesom Superviellom, nekdanjim nadrealistom; ta mu je omogočil objavo prve pesniške zbirke *Slepi čuvaj* (*Le Veilleur aveugle*, 1965). Med drugimi je bil tedaj v stiku tudi z Renéjem Charom in z Georgesom Simenonom (1903–1989), belgijskim piscem kriminalk (leta 2004 je izšla njuna korespondenca).

Leta 1968 se je Mambrino ustalil v Parizu, kjer je postal literarni in gledališki kritik pri uglednem

katoliškem mesečniku *Études*. Leta 1973 je pri nekdanji znani založbi Seghers objavil *Antologijo francoske mistične poezije*. Šele leta 1974 je izdal svoje drugo pesniško delo, pesnitev *Clairière*, in sicer v zbirki »La Petite Sirène«, ki jo je ustanovil Louis Aragon. Leta 1981 je za svojo najprepoznavnejšo pesniško zbirko *Ptič-srce (L'oiseau-cœur)* prejel prestižno pesniško nagrado Guillauma Apollinaira.

V tistem času se je posvečal tudi prevajanju angleške poezije. V knjižni obliki je leta 1980 z naslovom *Božja veličina (Grandeur de Dieu)* izšel njegov prevod izbranih pesmi Gerarda Manleyja Hopkinsa (nova razširjena izdaja je leta 2005 izšla pri založbi Arfuyen).

Leta 1986 je bila njegova prva pesniška zbirka *Jasa (Glade)* prevedena v angleščino – predgovor je napisala prijateljica Kathleen Raine. Ta je potem tik pred smrtjo prevedla njegovo zbirko *Hesperija, večerna dežela (L'Hespérie, pays du soir, 2000)*; prevod z naslovom *Land of Evening* je leta 2004 izšel pri založbi Entiharmon.

Istega leta je Mambrino ob izdaji pesniške zbirke *Belo brezno* prejel Arpovo nagrado (*Prix de littérature francophone Jean Arp*) za svoj celotni pesniški opus. Poleg pesniške zbirke *Kakor piš šumeče rose (Comme un souffle de rosée bruissant)* je v letu 2007 pri založbi Arfuyen uredil tudi izbor besedil francoskega moralista in esejista Josepha Jouberta (1754–1824). Če je Mambrinojeva predzadnja pesniška zbirka *Temine upanja (Les Ténèbres de l'espérance, 2007)* tematizirala